

Cancerföreningen Gävleborg

Nr. 2 2017

Besöksadress: Norra Kungsgatan 29, Gävle. Tel. 026-66 08 40. Plusgiro: 90 14 07-7

Ordförande har ordet

Tommy Edbom

När kommer våren och värmen, jag tycker vi väntat länge nu. Men som vanligt så kommer allt på en gång och sedan har vi den vanliga sommaren här. Men vi har en hel del att se fram emot, en del trevliga resor och sedan håller vi igång våra promenadgrupper och hantverksgruppen fram till semestern.

Sedan har vi satsning på Stortorget den 10 juni, och

jag hoppas att många av er kommer och besöker oss då, programmet är inte helt klart ännu, men kaffe och bulle ska det bli.

Och som vanligt titta gärna in på kansliet om du har vägarna förbi,

Tommy Edbom Ordförande

Hälsning från kansliet

Gunilla Svedlund

Nu stundar förhoppningsvis lata dagar med sol, värme och lite ledighet för oss alla.

I föreningen har vi haft många aktiviteter det första halvåret och det ser ut att bli lika den andra hälften. Det är otroligt roligt att träffa er medlemmar, ni sprider sådan glädje och värme omkring er!

Nu har Årsmötet varit, det har valts en ny styrelse med några nya som valts in, som jag hoppas

kommer tillföra nya roliga idéer gällande aktiviteter som vi kan anordna. Jag sörjer särskilt att Birgit Lindblom avgått från Styrelsen, hon har bistått mig med allt hon kunnat och mycket till under mina sju år hos föreningen. Tack Birgit!

Ha en skön sommar, vi syns väl på resan i augusti!

Gunilla Svedlund Kanslist

Sommarstängt på kansliet

Kansliet är sommarstängt 26 juni – 7 augusti

För utskrift av minnesblad eller hyllningskort ring 026-66 08 40 eller fyll i formulär på www.cancerforeningen.se

NYA TIDER FÖR GRUPPERNA

Vi hoppas på att fler ska kunna komma med i våra grupper, därför ändrar vi nu, på försök, tiden för när vi träffas på dagen.

Vi träffas/samlas på kansliet efter sommaruppehållet med start vecka 33.

Handarbets & Snackcafé

torsdagar ojämma veckor
kl 10:00-12:00

Promenad & Fikagruppen

torsdagar jämna veckor
kl 10:00-12:00

Välkomna in i gemenskapen!

Cancerföreningen Gävleborg

Besöksadress:

Norra Kungsgatan 29
803 23 Gävle

Telefon: 026-66 08 40

Plusgiro: 90 14 07-7

Bankgiro: 901-4077

Swishnummer: 1239014077

Ansvarig utgivare: Tommy Edbom

E-mail: cancerforeningen@telia.com

Hemsida: www.cancerforeningen.se

Original: Trycktreat AB

Tryck: www.trycktreat.se

Annonsansvarig: Tommy Edbom

Omslagsbild: Höst

Medlemsavgift:

150 kr enskild medlem

250 kr familjemedlemskap

Minnesgåvor:

Hedra en avliden närstående med en gåva. Vi sänder ett minnesblad till begravningen med er sista hälsning.

Styrelse

Ordförande Tommy Edbom
070-225 88 18

Vice ordf Gunilla Silver

Kassör Gunilla Svedlund

Sekreterare Märtha Eriksson

Ledamot Karin Melkersson

Ersättare Astrid Forslund

Ersättare Gunilla Wester

Revisor Barbro Olshage

Revisor ersättare Jan Wikegård

Godkänd Revisor
Karin Bäckström
Grant Thornton

Valberedare Laila Brodén

Valberedare
Lars Bertil Håkansson

Årsmötet 2017

Cancerföreningen Gävleborg höll årets Årsmöte i Hemlingbystugan i Gävle även detta år. Torsdagen den 11 maj var det 46 st medlemmar som kom, och som efter sedvanliga årsmötesförhandlingar avnjöt restaurangens alla olika rätter i buffén. Härlig stämning förstås och ett dignande vinstbord fyllt av läckerheter.

Nya styrelsen:

Ordförande	<i>Tommy Edbom</i>
Vice Ordförande	<i>Gunilla Silver</i>
Kassör	<i>Gunilla Svedlund</i>
Sekreterare	<i>Märtha Eriksson</i>
Ledamot	<i>Karin Melkersson</i>
Ersättare	<i>Astrid Forslund</i>
Ersättare	<i>Gunilla Wester</i>
Föreningens Revisor	<i>Barbro Olshage</i>
Föreningens Revisor ers	<i>Jan Wikegård</i>
Godkänd Revisor	<i>Karin Bäckström,</i> <i>Grant Thornton</i>
Valberedning	<i>Laila Brodén</i>
Valberedning	<i>Lars Bertil Håkansson</i>

Ordförande Tommy Edbom på plats

Ute i offentligheten

Cancerföreningen Gävleborg brukar ibland stå och informera om föreningen och dess verksamhet på olika affärer. Den 24 mars befann sig styrelsen hos Citygross i Gävle. Det var många som stannade och pratade och en del som gissade antalet träkulor i en burk. För första gången var det en som gissade mitt i prick och vann ett familjemedlemskap. Det känns som mycket meningsfullt att få möjlighet att träffa människor och samtala om både det ena och det andra, något som vi alltid gör när vi träffas inom föreningen.

Text och foto: Gunilla Svedlund

Semmeldagen

Cancerföreningen Gävleborgs medlemmar fick en inbjudan per SMS att komma på fika med semla. Vi var tjugoochta stycken som samlades på Konditori Princess i Gävle den 28 februari då det var semmeldag. Det var mycket gott och mycket trevligt. Kanske ett årligt återkommande arrangemang!

Text och foto: Gunilla Svedlund

Medlemsmöte som drog

Medlemsmötet den 9 februari var första mötet 2017. Vår medlem Ann-Katrin Johansson, försäljare av Aloe Vera, ställde upp sitt sortiment så att medlemmarna fick prova på och handla. Efter mötesförhandlingarna var det föredrag av Annette Torenjö, Institutet för språk och folkminnen. Hon skulle ha kommit redan på förra mötet, men tvingades avboka på grund av familjeskäl. Förväntan var stor hos våra medlemmar och vi har aldrig varit så många i vår möteslokal, det var fullsatt. Annette berättade historik om hur man tänkte när ortnamnen blev till, vad de betydde samt hur stavningen av ortnamnen har förändrats genom tiderna. Medlemmarna hade även fått lämna in frågor om namn på orter, gator mm i god tid innan mötet och de besvarade hon också. Det var en mycket intressant kväll och Annette var en karismatisk föredragshållare som verkligen höll intresset uppe. Annette hade med sig intressanta böcker i ämnet, dessa finns att köpa och låna.

Text och foto: Gunilla Svedlund

Annette Torenjö

Astrid och Tommys goda soppa gav mersmak

Några dagar efter påskhelgen, den 20 april, samlades vi i möteslokalen för att inta en sopplunch. Astrid Forslund och Tommy Edbom ansvarade för soppan. Det dukades långbord och serverades en potatis och purjolökssoppa som, om man ville, kunde toppas med bacon. Till detta kunde även en ostsmörgås intas. Det blev en mycket trevlig stämning, som alltid. Soppluncher är något som vi kommer att ordna med fler gånger, om Astrid och Tommy vill koka soppan förstas!

Text och foto: Gunilla Svedlund

SUS i Lund först med ny strålbehandling

SUS i Lund blir vi först i Sverige med en ny effektivare strålbehandling för cancerpatienter. Redan i april behandlas den första patienten, berättar Petra Ambolt, sjukhusfysiker på Skånes universitetssjukhus.

Metoden bygger på ny forskning som visar att bildgivande magnetresonanstomografi, MRI, ger väsentligt mer information om tumörer än tidigare metoder. Det ökar möjligheterna att skraddarsy behandlingen efter varje cancerpatients sjukdom.

– Metoderna, som utvecklats och nu implementeras, medför ytterligare ett viktigt steg mot individualiserad behandling, säger cancerläkaren Adalsteinn Gunnlaugsson, Skånes Universitetssjukhus.

Han menar att det på sikt kommer detta att leda till en effektivare behandling med mindre biverkningar.

– Vi kallar det ”Skonsam strålbehandling”, säger han.

Fyra universitetssjukhus arbetar tillsammans med industriella partners för att implementera de nya metoderna, där en individuell cancerbehandling baserad på MRI förväntas ge både bättre resultat och medföra mindre biverkningar för patienten. Innovationsmyndigheten Vinnova bidrar med 11,2 miljoner kronor för att möjliggöra denna process.

I projektet ”Skonsam strålbehandling” kraftsamlar svensk sjukvård och industri för att ta fram en lösning så att MRI helt ska kunna integreras i flödet kring sjukhusens strålbehandling. Under två år kommer den nya MRI-tekniken att implementeras i strålbehandlingsprocessen.

Det nationella projektet koordineras av Umeå universitetssjukhus. Den lokala projektledaren vid Skånes universitetssjukhus, sjukhusfysiker Petra Ambolt, leder den implementeringen av den nya metoden, som grundar sig på en produkt som Helsingborgsföretaget Spectronic Medical AB har utvecklat tillsammans med Lunds universitet.

Individualiserad behandling

Projektet är en unik satsning som saknar internationell motsvarighet. Sverige befäster sin position som ledande nation inom strålbehandling.

– Det innebär att våra patienter får tillgång till den bästa tillgängliga behandlingen säger sjukhusfysiker professor Lars E. Olsson, Skånes universitetssjukhus.

Projektet är fokuserat på fyra stora patientgrupper. Varje deltagande universitetssjukhus har huvudansvar för var sin grupp: Vid SUS i Lund är det prostata, vid Sahlgrenska

i Göteborg huvud och hals, Akademiska sjukhuset i Uppsala hjärna och övre delen av huvudet och vid Umeå Universitetssjukhus, bäckenområdet.

Från industrin deltar Naslund Medical AB, Spectronic Medical AB, Raysearch Laboratories, Elekta, GE Healthcare och Siemens.

Det nära samarbetet mellan deltagande kliniker och industrin bidrar till den snabba tekniska utvecklingen. Företagens nya produkter används och utvecklas i en patientnära miljö. Det ger förutsättningar för industriell tillväxt samtidigt som forskningresultaten kommer patienterna till godo.

För ytterligare information kontakta:

Projektledare Petra Ambolt,

petra.ambolt@skane.se, 046 176363

Anna-Lena Boive,

pressansvarig Skånes universitetssjukvård 072-705 75 84

Källa: Skånes Universitetssjukhus 15 Mar 2017

Lax och äggsallad

4 personer

500 g varmrökt lax
2 hårdkokta ägg
1 knippe rädisor
3 tomater
1 gurka
100 g blandade salladsblad

Dra av skinn och ta bort ben från laxen. Dela laxen i bitar
Skala och dela äggen i klyftor
Skiva rädisor, tomater och gurka. Riv blandade salladsblad grovt. Dela citronen i klyftor.

Örtsås:

1 dl crème fraiche
4 msk majonäs
1 msk finhackad persilja
1 msk finhackad gräslök
1 msk finhackad salladslök
1 tsk finhackad timjan
1 tsk finhackad basilika
1 krm salt
1 citron

Blanda crème fraiche och majonäs. Rör ner ört- och lökhack. Smaka av med salt.

Lägg salladsbladen som bädd i djupa tallrikar och toppa med lax, ägg och grönsaker. Droppa över örtsåsen och bjud gott bröd till.

Ny forskning: slumpen vanligaste orsaken till cancer

Cancer beror på att viktiga gener i vår arvs massa förändras och celler börja dela sig obehindrat. Nu visar en amerikansk forskargrupp att det inte bara beror på arv och miljö – utan också på ren och skär otur. Hela två tredjedelar av de farliga förändringarna är slumpmässiga och inget som vi kan styra över. Om man söker på internet om orsaker till varför man får cancer, hittar man oftast två huvudsakliga förklaringar. Dels hur miljön runt omkring påverkar och hur man lever sitt liv, och dels hur ens arvs massa ser ut och vilka anlag man har. Oavsett beror cancer på slumpmässiga mutationer, som gör att cellerna börjar dela på sig obehindrat, men de här mutationerna kan alltså ha påverkats på olika sätt.

Två tredjedelar av förändringarna är... bara otur

Nu har en forskargrupp från Johns Hopkinsuniversitetet räknat på vad det är som styr sannolikheten att sådana här mutationer ska uppstå. De har undersökt 17 typer av cancer, och med hjälp av avancerade matematiska modeller har de kommit fram till att hela två tredjedelar av de mutationer som orsakar cancer kommer utav ren och skär slump – en slumpmässighet som vi människor inte kan påverka. Det kan också förklara varför cancer är vanligare hos äldre människor. Ju äldre man blir, desto fler celldelningar, och desto större blir risken att det någon gång går fel.

Rökning fortfarande stor påverkan

Den cancer som vi löper störst risk att få på grund av våra levnadsvanor, enligt forskarna är lungcancer, som påverkas av rökning. Cancer i bukspottskörteln, å andra sidan, är en av de cancer som man riskerar att få på grund av ärftliga faktorer. Däremot är till exempel cancer i form av hjärntumörer, eller leukemi exempel på cancer typer där slumpen verkar vara det mest avgörande.

– Den stora behållningen med den här artikeln är i mina ögon att man jämfört de här olika faktorerna, och lyckats få fram ett sannolikhetsvärde på var och en av dem, säger Philip Gerlee, forskarasistent i Matematiska vetenskaper vid Chalmers i Göteborg, som forskar inom biologisk matematik

med fokus på just cancertillväxt och som läst den nya studien som publiceras i Science.

Enligt forskarna kan alltså synen behöva förändras på hur vi ser på en del cancerförebyggande åtgärder.

– Våra resultat visar att det finns cancer som faktiskt inte är möjliga att förebygga, eftersom de uppkommer på det här slumpartade och oturliga sättet. Det gör att man borde lägga mer krut på forskning som handlar om att ta död på cancer när den väl uppkommit, säger Bert Vogelstein, cancerforskare vid Johns Hopkinsuniversitetet och en av forskarna bakom studien.

Mindre skuld för patienter

Utöver att resultaten kan påverka framtida cancerforskning och -förebyggande åtgärder, så kanske det viktigaste budskapet riktas till alla de som drabbas av sjukdomen, enligt Bert Vogelstein.

– Vi tar bort mycket av den skuld man kan känna om man drabbas av cancer. Speciellt om man vet med sig att man har levt ett hälsosamt liv. Vi visar också att de flesta cancer som barn drabbas av är helt och hållet slumpmässiga. På så sätt flyttar man bort bördan från förtvivlade föräldrar som kan känna skuld gentemot sitt barn, säger Bert Vogelstein.

Ett aber kvarstår

Forskarna bakom studien har dock tidigare blivit kritiserade för sina uträkningar, bland annat för att de har jämfört risken för mutationer i olika vävnader i kroppen på ett sätt som inte alla håller med om, enligt Philip Gerlee.

– Det tycks inte som man har svarat mot den kritiken här, så det återstår att se hur den här artikeln tas emot i forskarvärlden, säger han.

Referens: Cristian Tomasetti et al. Stem cell divisions, somatic mutations, cancer etiology, and cancer prevention. Science, 2017. DOI: 10.1126/science.aaf9011

Källa: SVT.vetenskap, Tim Leffler

Gemenskap i möteslokalen

Torsdagen den 9 mars hölls årets andra medlemsmöte. Det fick visst konkurrens av andra aktiviteter som hölls den kvällen, för det var väldigt få som kom denna gång. Vi underhölls av Two Good Feelings med musik, sång och trivsamt småprat.

Trevlig kväll blev det i alla fall, trots att vi var få.

6 april hölls vårens sista medlemsmöte, och då var det många som kom. Eftersom stadens bussar inte trafikerade utanför möteslokalen förväntades det att inte så många skulle ta sig dit, men tydligen var det Gunnar Sundberg som drog denna gång. Gunnar underhöll oss både med sång, musik och småfräcka historier.

Vi hade som vanligt mycket trevligt!

Two Good Feelings

Gunnar Sundberg

Text och foto: Gunilla Svedlund

Rabarber kan halvera antalet cancerceller på 48 timmar

Rabarber innehåller en ingrediens som dödar cancerceller med rekordfart, visar ny forskning och nyheten har toppat engelska tidningar. Nu planerar forskarna för att det potenta ämnet i rabarber ska användas för att skapa alternativa behandlingsformer vid cancer. Rabarber kan halvera antalet cancerceller på bara 48 timmar. I alla fall när det gäller leukemi och tester i labb. Forskare planerar nu att använda den potenta substansen i rabarber för att tillverka ny cancermedicin, vilka tros vara färdigutvecklade inom bara några år. Förhoppningen är att grönsaken, som växer likt ogräs i många trädgårdar, kan komma att bli en avgörande "game changer" i kampen mot olika former av cancer.

Attackerar cancercellerna nästan omedelbart

I tester där forskarna injicerade rabarberns orangea pigment direkt in i en odlad cancermiljö började rabarberpigmentet att nästan omedelbart förstöra tumörer. På två dagar hade det dödat hälften av alla de odlade leukemicellerna i labbet, rapporterar de brittiska tidningarna Daily Mail och Express.

Hämmer cancerpådrivande enzym

Forskare upptäckte kraften i rabarber när de letade efter sätt att stoppa ett enzym vid namn 6PGD, som driver på cancer. Dess aktivitet har visat sig öka i flera olika typer av tumörer. Forskarna på Winship Cancer Institute vid Emory University i amerikanska delstaten Georgia testade 2 000 olika ämnen men fann att rabarberns ämne parietin – eller phycion som det också kallas – var mest effektivt för att hämma enzymet.

Dödar cancerceller men lämnar friska blodkroppar oskadda

Avgörande bakom forskarnas stora entusiasm var att den injicerade föreningen förstörde cancer men lämnade friska blodkroppar oskadda.

– Möjlighet att basera ett läkemedel på detta pigment finns. Det är ett spännande forskningsområde, säger studiens ledare professor Jing Chen i ett uttalande.

Effektivt även vid andra typer av tumörer

Ett ännu mer potent derivat av rabarberpigmentet, som kallas S3, dämpade tillväxten av lungcancer med en faktor på tre på endast elva dagar, visade tester på möss. Samma effekt sågs på celler från huvud- och halstumörer.

Ett kompletterande alternativ till cancerbehandling

Forskargruppen hoppas att deras resultat, som publicerats i tidskriften Nature Cell Biology, kommer att leda till att nya cancerdödande läkemedel baserade på rabarber kommer att utvecklas inom bara några år för att komplettera redan existerande behandlingsformer som cellgiftsbehandling.

Ett genomslag för cancerforskningen

Parietin har tidigare bara fått fungera som ett anti-mögelmedel men har ännu inte testats i ett läkemedel för människor. Professor Chen berättar att cancer kräver en viss nivå av 6PGD-aktivitet för att kunna växa och när nivån av det enzymet sjunker minskar också tillväxten av cancerceller.

– Att kunna rikta in sig på att just 6PGD skulle alltså vara en effektiv behandling, säger professor Chen.

Svårt äta till sig samma effekt

Doktor Hayley Frend vid Cancer Research UK manar dock till försiktighet.

– Cancerläkemedel har kommit från överraskande naturliga källor förut, men dessa är mycket tidiga studier, säger hon och tillägger:

– Även om det är bevisat att parietin kan behandla cancer hos människor, är det osannolikt att någon skulle kunna äta tillräckligt med rabarber för att få nytta av fördelarna. Man måste koncentrera parietinet.

Källa: Kurera.se

Isabelle G Hedander, 19 november, 2015

Datorprogram lika bra som läkare på huddiagnostik

Ett automatiserat system kunde skilja vanliga former av hudcancer från ofarliga förändringar med lika hög säkerhet som tränade läkare.

Det visar en ny studie i tidskriften Nature.

– Det här är spännande läsning. Automatiserad diagnostik av hudcancer tillhör framtiden och den teknik som nu testats verkar vara ett stort framsteg jämfört med tidigare försök, säger John Paoli överläkare vid hudcancercentrum på Sahlgrenska universitetssjukhuset i Göteborg.

Att använda avancerade datorprogram för att analysera medicinska bilder har blivit ett mycket hett forskningsområde. Före jul rapporterade Dagens Medicin till exempel om att företaget Google tagit fram ett program som med hög träffsäkerhet kunde diagnostisera ögonbottenförändringar hos diabetiker. Nu har forskare vid Stanford University i USA alltså studerat en liknande metod för att analysera hudförändringar. Först fick datorprogrammet "öva" på nästan 130 000 bilder på mer än

2 000 olika hudsjukdomar.

Sedan fick det göra ett test, där det skulle klassa bilder på möjliga melanom som antingen maligna eller benigna. På samma sätt fick det också klassa bilder på möjliga icke-melanom hudcancer som antingen maligna eller benigna. Programmet visade sig vara minst lika bra på detta som 21 hudläkare vilka fick göra samma tester.

– Den diagnostiska säkerheten är imponerande även om det kvarstår ett mycket viktigt steg i den diagnostiska processen, nämligen att välja ut vilken fläck man skall fotografera och visa för maskinen, säger John Paoli.

Forskarna bakom studien ser framför allt en stor potential i att kunna utrusta smarta mobiltelefoner med programmet för att därmed öka tillgängligheten till diagnostiken i primärvården. Men de vidhåller också att mer tester behöver göras för att se hur det fungerar i den kliniska vardagen.

Källa: Dagens Medicin, Carl-Magnus Hake, 2017-01-25

Blodprov kan upptäcka äggstockscancer tidigare

Forskare kan ha hittat ett nytt sätt att hjälpa kvinnor som har ärftligt ökad risk för äggstockscancer. Med blodprover var fjärde månad kan cancer upptäckas tidigare, då chansen till botande behandling är större.

För kvinnor i vårt land är risken att drabbas av äggstockscancer eller äggledarcancer någon gång i livet 1-2 procent. – Men har man sjukdomen i familjen är risken mycket högre. För en del av dessa kvinnor med hög ärftlig risk kan de nya forskningsresultaten vara goda nyheter, förklarar Elisabet Hjerpe, överläkare vid Radiumhemmet.

Äggstockscancer kan botas om den upptäcks så tidigt att cancer helt och hållet kan opereras bort. Tyvärr är symtomen diffusa och denna cancer upptäckes oftast inte förrän den hunnit sprida sig.

För kvinnor med hög risk att drabbas rekommenderar läkarna en förebyggande operation efter avslutat barnafödande. Då tas äggstockar och äggledare bort. Den hormonproduktion som då försvinner kan ersättas med hormonbehandling upp till en ålder då klimakteriet annars skulle ha inträtt.

För de kvinnor som av något skäl inte vill eller kan genomgå en förebyggande operation, kan metoden i den nya studien vara en möjlighet.

I studien följde brittiska forskare 4 348 kvinnor som hade en livstidsrisk för äggstockscancer på minst tio procent. Kvinnorna lämnade blodprov var fjärde månad och nivån av ämnet CA125 mättes. Detta ämne ökar vid bland annat äggstockscancer. Om värdet var förhöjt, undersöktes kvinnan med ultraljud (vilket annars skedde en gång per år).

Under fem år hittades 19 fall av äggstockscancer. Majoriteten av dem var då i de tidiga stadierna då botande operation är möjlig. När forskarna hade slutat att följa kvinnorna med blodprov var fjärde månad inträffade ytterligare 18 fall av äggstockscancer i gruppen. Den stora majoriteten av dessa fall upptäcktes i stället i långt framskridna stadierna av sjukdomen.

– Hur tidigt äggstockscancer upptäcks är den faktor som är mest avgörande för hur det går, framhåller Elisabet Hjerpe.

– Studien är för liten för att bevisa att metoden ökar överlevnaden, men hos de kvinnor som inte vill genomgå förebyggande operation verkar en eventuell cancer på detta sätt kunna upptäckas tidigare. Vi kommer att diskutera resultaten i bland annat nationella vårdprogramgruppen för att se om vi bör förändra vår uppföljning av kvinnor med ärftlig risk för äggstockscancer.

Helene Wallskär

*Källa: Cancerfondens tidning
Rädda Livet,
19 Apr 2017*

Elisabet Hjerpe,
överläkare vid Radiumhemmet.

Rapportera biverkningar

Redan misstanken om en läkemedelsbiverkning ska rapporteras, den behöver inte vara utredd eller bekräftad. Reglerna gäller även naturläkemedel, vissa utvärteläkemedel och veterinära läkemedel. Rapportering önskas dessutom för kosmetika och hygieniska produkter.

Det finns idag två sätt att rapportera biverkningar från sjukvården och för konsumenter, och dessa finner man på Läkemedelsverkets hemsida. Den ena sättet är våra e-tjänster och det andra är via pappersblanketter (word).

Samtliga e-tjänster och blanketter finns på

<https://lakemedelsverket.se/malgrupp/Halso---sjukvard/Rapportera-biverkningar/>.

Alla biverkningsrapporter skickas till:

Läkemedelsverket
Enheten för läkemedelssäkerhet
Biverkningsgruppen
Box 26
751 03 Uppsala

Med hälso- och sjukvårdspersonal avses läkare, sjuksköterskor, tandläkare och farmaceuter. Det är sjukvårdshuvudmannens ansvar att tillse att rapportering av misstänkta biverkningar sker. I praktiken är det dock hos sjukvårdshuvudmannen anställd hälso- och sjukvårdspersonal som sköter rapporteringen. Farmaceuter i detaljhandeln har inte skyldighet att rapportera biverkningar, dock rekommenderas alla farmaceuter att rapportera misstänkta biverkningar. Alla uppgifter i rapporten behandlas med full sekretess. Vid behov kan Läkemedelsverket komma att inhämta kompletterande data från sjukvården. Detta gäller både rapporter från hälso- och sjukvården samt konsumentrapporter. Vid godkännandet av nya läkemedel är endast de vanligaste biverkningarna kända. Kunskapen om mer ovanliga biverkningar är ofta mycket begränsad. En bra biverkningsrapportering är därför av stor betydelse för att klargöra riskprofilen hos läkemedel när de kommit i normalt bruk av patienter. Det är särskilt viktigt att rapportera biverkningar för läkemedel som är föremål för så kallad utökad övervakning, märkta med .

Cancerföreningen Gävleborg

Cancerföreningen Gävleborg är en fristående, helt ideell förening som verkar för de cancersjuka och dess anhöriga. De medel vi får in i föreningen går till den verksamhet och de aktiviteter som beskrivs nedan. Våra insamlingskonto PG 901407-7 och BG 901-4077 kontrolleras av statliga Stiftelsen För Insamlingskontroll och är en garanti för att de pengar vi får in går till rätt ändamål.

Det här är Cancerföreningen Gävleborgs verksamhet i korthet:

- Personligt stöd och hjälp till cancerdrabbade och anhöriga
- Verkar för social trygghet och gemenskap
- Samtalsgrupper och aktivitetsgrupper
- Medlemsmöten varje månad med föreläsare eller underhållning
- En medlemstidning ges ut tre gånger per år
- Resor och utflykter arrangeras för föreningens medlemmar
- Bistår medlemmar med ekonomiskt bidrag för rehabilitering

Vi är otroligt tacksamma för de ekonomiska bidrag vi får genom gåvor, donationer och medlemskap. Dessa gör att vi kan fortsätta vår verksamhet – att vi kan fortsätta hjälpa!

Mer information finns att få på föreningens kansli:

Norra Kungsgatan 29, 803 23 Gävle

Öppettider: måndag – torsdag 9.00 – 15.00 fredag 9.00 – 13.00
(lunchstängt 11.15 – 12.00)

Telefon 026-66 08 40 eller e-mail: cancerforeningen@telia.com

Varmt välkommen till Cancerföreningen Gävleborg!